

Spis treści

Prolog	9
O niemożności nauk społecznych	21
Przewaga nauk ścisłych nad naukami społecznymi	42
Czy nauki społeczne mogą opisać świat stworzony przez człowieka?	61
Gdzie są granice naszego świata?	67
Dwoistość uwarunkowań człowieka	77
Prawa i reguły dotyczące zjawisk społecznych	89
O niezmiennej potrzebie uznania	105
Stały potencjał ludzkiej agresji	112
Źródła motywacji naszych działań	122
Procesy społeczne a energia psychiczna	137
Od nienawiści do miłości!	145
O konieczności prawdy	153
Racjonalność w życiu człowieka	167
Od paradoksu poznania do paradoksu pazerności	174
Czy można zmierzyć dziwność świata?	189
Mózg może być źródłem iluzji	195
Planck, Keynes i ekspertokracja	213
O władzy i wolności	242
Nauka obiecuje nam prawdę	256
Bitwy o wolność jednostki	261
O różnych rzeczywistościach... ..	269
Czy z entropią można wygrać?	275
W poszukiwaniu „jednoręcznych” ekonomistów	287
Kościół, schizmy i cykle koniunkturalne	309
Bogactwo urojone	335
Wieża Babel na Wall Street	352
Feynman, Greenspan i nowa ekonomia	361
<i>Post scriptum</i>	369

Akademicka teoria ekonomii z jej odwoływaniem się do A. Smitha, J.M. Keynesa i M. Friedmana jest dzisiaj równie przydatna w wyjaśnieniu zjawisk gospodarczych na poziomie globalnym, jak Ewangelia, pisma św. Augustyna oraz nauki św. Tomasza z Akwinu byłyby pomocne w objaśnieniu tego, co się działo w Watykanie w czasach pontyfikatu papieża Aleksandra VI Borgii.

– fragment książki

Książka składa się z esejów, których tematyka dotyczy szerokiego spektrum zagadnień, od teorii poznania oraz filozofii nauki po modele rozwoju ekonomicznego oraz kryzys finansowy zapoczątkowany jesienią 2008 roku. Renesansowa wiedza i dociekliwy intelekt pozwalają Autorowi stawiać pytania o istotę człowieczeństwa i granice poznania, dziwić się bezradności nauk społecznych wobec skomplikowania świata i natury ludzkiej, wskazywać na mity i paradoksy gospodarki rynkowej.

Być może najciekawsza jest ewolucja myślowa prof. Andrzeja M. Zawislaka od herolda wolnego rynku do sceptyka i krytyka neoliberalnej ortodoksji. Ten świetny specjalista w zakresie zarządzania oraz ekonomista, który przyłożył rękę do polskiej rewolucji wolnorynkowej po 1989 roku, sam dziwi się swemu rozczerowaniu „niewidzialną ręką” rynku, wskazując, że to *władza polityczna stworzyła gospodarkę wolnorynkową i tylko władza polityczna jest w mocy ją naprawić*. To stwierdzenie zasktywizuje legiony krytyków, choć w kontekście turbulencji rynkowych i kryzysu finansowego ostatnich dwóch lat ta akurat diagnoza warta jest uwagi i wyciągnięcia z niej praktycznych wniosków.

(...) Czekam na tych wielkich mężów stanu, polityków z europejską klasą. Czekam i obserwuję dramat Polski. Dramat Balcerowicza, który nie może okiełznać rozlatującej się gospodarki państwowej, dramat Zawislaka, który ustępuje, bo nie może sobie dać rady z ministrem finansów. (...)

Stefan Kisielewski, *Testament Kisiela*, zapis z 1 sierpnia 1991 roku

(...) Posiedzenie Sejmu zakończyło się w tym dniu powołaniem Komisji Nadzwyczajnej pod przewodnictwem prof. Andrzeja Zawislaka. (...) Praca tej komisji należała do najważniejszych i chyba najlepszych okresów w kadencji tamtego Sejmu. Posłowie wspominali później z pewnym sentymentem, że był to »romantyczny zryw«, kiedy nie bacząc na podziały polityczne (bo one rzeczywiście przez te dwa tygodnie nie odgrywały większej roli), ani na to, że pracuje się po kilkanaście godzin na dobę, nawet w okresie świątecznym – robili wszystko, by zdążyć przed »godziną zero«. Ważną rolę odegrał tu Andrzej Zawislak, który wprowadzał autentyczny entuzjazm i wiarę, działał mobilizująco. (...)

prof. Leszek Balcerowicz, 800 dni.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

313029

000-313029-00-0

1991

173-1

31